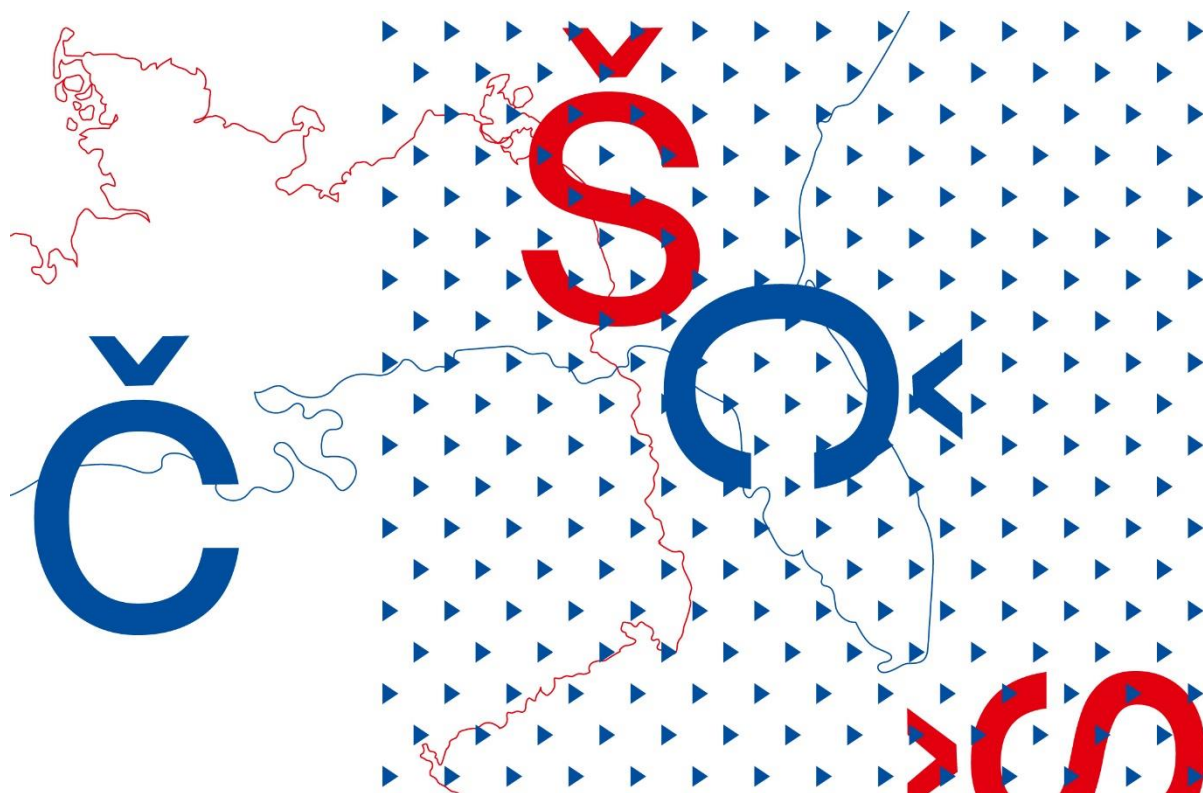

Zpravodaj pro české školy v zahraničí

5. číslo

červen 2026

Obsah

Úvodní slovo

Informace a metodická podpora MŠMT

České stopy v zahraničí

Proč se učit (nejen) česky

Blahopřejeme k výročí

Pozvánka

Úvodní slovo

Vážené paní učitelky, vážení páni učitelé, milé žačky a milí žáci, vážení přátelé českého jazyka a kultury,

dovolte mi vám jménem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vyjádřit svůj upřímný obdiv a poděkování za vaši neocenitelnou práci. České školy v zahraničí totiž nejsou jen vzdělávacími institucemi, ale doslova živými mosty mezi Českou republikou a světem.

Právě díky vašemu každodennímu úsilí zůstává český jazyk nejen prostředkem komunikace, ale i nositelem identity, tradic a hodnot. V prostředí, které je často jazykově i kulturně odlišné, dokážete udržovat a rozvíjet vztah k českým kořenům, posilovat sounáležitost a předávat znalost českého jazyka a české kulturní dědictví dalším generacím.

Vaše školy zároveň představují důležitý prostor setkávání – místo, kde se setkávají rodiny, děti i širší komunita, sdílejí zkušenosti a budují pevná pouta ve světě, který čelí rychlým změnám a kulturní rozmanitost nabývá nových podob.

S velkou radostí si vás dovoluji pozvat na výstavu, která má za cíl představit české školy v zahraničí široké veřejnosti. Tato výstava bude jedinečnou příležitostí ukázat bohatství vaší práce, vaši kreativitu, nadšení i konkrétní výsledky, kterých dosahujete. Zároveň umožní veřejnosti lépe porozumět významu těchto škol jako nositelů českého jazyka, kultury a identity v mezinárodním prostoru.

Věřím, že výstava přispěje nejen k většímu povědomí o vaší činnosti, ale také k posílení podpory, kterou si vaše práce bezesporu zaslouží. Jsem přesvědčen, že každý návštěvník si z ní odnese hlubší pochopení důležité role, kterou české školy při šíření dobrého jména České republiky ve světě hrají.

Děkuji za vaši energii a přeji vám mnoho úspěchů, radosti z práce i inspirace do dalších let.

Robert Plaga, ministr školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
A NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ MUZEUM A KNIHOVNA J. A. KOMENSKÉHO
SI VÁS DOVOLUJÍ POZVAT NA ZAHÁJENÍ VÝSTAVY

ČESKÉ ŠKOLY V ZAHRANIČÍ 2026

VE STŘEDU 29. ČERVENCE 2026
V 18:00 HODIN

V PEDAGOGICKÉ KNIHOVNĚ J. A. KOMENSKÉHO,
JERUZALÉMSKÁ 12, PRAHA 1.
R.S.V.P. DO 9. 7. 2026, E-MAIL: MICHAELA.BURDKOVA@MSMT.GOV.CZ
VÝSTAVA BUDE OTEVŘENA OD 30. 7. 2026 DO 29. 1. 2027.

Informace a metodická podpora MŠMT

Nový vizuální styl MŠMT

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

MŠMT je jedním z 31 orgánů státní správy, které zavádí nový vizuální styl od loga přes typografii až po vzhled úředních dokumentů a webových stránek. Jednotný styl vytvořilo studio Najbrt a vychází z malého státního znaku s bílým, resp. stříbrným dvouocasým lvem, tedy symbolem české státnosti. Červený obdélníkový štít v horní části s modrým pruhem po straně odkazuje k české trikoloře.

Na webových stránkách českých škol v zahraničí či při jiných aktivitách podporovaných orgány státní správy, včetně MŠMT, doporučujeme uvádět nové logo příslušného státního úřadu. Také toto číslo Zpravodaje pro české školy v zahraničí se Vám poprvé představuje v novém stylu.

Podací portál MŠMT a oznámení o plnění povinné školní docházky v zahraničí

Letos v březnu MŠMT zprovoznilo nový podací portál, který umožňuje občanům jednoduše a bezpečně vyřídit podání spadající do působnosti MŠMT. Prostřednictvím podacího portálu lze také podat oznámení o plnění povinné školní docházky v zahraničí podle § 38 školského zákona v případě žáků, kteří nemají v ČR kmenovou školu.

Podací portál nabízí elektronické formuláře, přihlášení prostřednictvím Identity občana a přehled vlastních podání v klientské zóně a je k dispozici zde: [ePortál](https://eportal.msmt.gov.cz).

Slovní hodnocení v 1. a 2. ročníku

Základní školy mohou při hodnocení výsledků vzdělávání žáků volit mezi klasifikací, slovním hodnocením a kombinací obou způsobů. Od školního roku 2027/2028 již nebude možné žáky v 1. ročníku hodnotit na vysvědčení známkou, bude možné pouze slovní hodnocení včetně hodnocení kritériálního. Od školního roku 2028/29 bude totéž platit také pro 2. ročník.

Zavedení pouze slovního hodnocení v 1. a 2. ročníku přispěje k tomu, aby žáci nevnímali školu pouze jako povinnost, ale především jako bezpečné, přátelské a podnětné prostředí, které je podporuje v objevování světa, odpovídá na jejich otázky, pomáhá jim zvládat různé situace a rozvíjí jejich osobnost. Dalšími důvody jsou plynulý přechod z předškolního do základního vzdělávání, snížení nadměrného důrazu na vnější motivaci a přehnaného tlaku na výkon. Slovní hodnocení poskytuje také kvalitnější a přesnější zpětnou vazbu pro žáky i rodiče.

MŠMT v dubnu 2026 vydalo [Metodické doporučení k hodnocení v 1. a 2. ročníku ZŠ](#). Zde mj. najdete i příklady praktických aktivit pro formativní hodnocení nebo tipy na využití umělé inteligence při formulaci hodnocení, které můžete využít i v českých školách v zahraničí.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání od 1. 9. 2028

MŠMT odložilo o jeden rok povinné zahájení vzdělávání v základních školách v ČR dle revidovaného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, tj. od 1. 9. 2028. Změna poskytne školám více času k úpravě školních vzdělávacích programů v souladu s revidovaným RVP ZV.

Podrobnosti zde: [Opatření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Opatření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 14. 1. 2025.](#)

Úpravu školních vzdělávacích programů připravují také poskytovatele vzdělávání v zahraničí se smlouvou s MŠMT. Pro tyto připravil Národní pedagogický institut ČR webináře k novému pojetí vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Člověk a jeho svět, Dějepis a Geografie. Záznamy a prezentace z webinářů mohou využít také další české školy v zahraničí, jsou k dispozici na [webu MŠMT](#).

Užitečné odkazy:

- [Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání](#)
- [Modelové ŠVP](#)
- [Materiály do výuky](#) – vzdělávací zdroje

80. výročí Ústavu pro jazyk český

Ústav pro jazyk český si v letošním roce připomíná 80 let od svého založení. Jeho předchůdcem byla Kancelář Slovníku

jazyka českého, která shromažďovala lexikální materiál pro Příruční slovník jazyka českého vydávaný v letech 1935–1957. Ústav se od počátku zaměřoval na výzkum českého jazyka, a to jak jeho dějin, tak současné spisovné podoby, včetně studia nářečí. V roce 1952 se stal součástí Československé akademie věd a od roku 1992 je součástí nově transformované Akademie věd České republiky. V současnosti se věnuje vědeckému zkoumání národního jazyka, jeho aktuálnímu stavu, historickému vývoji i vztahům k dalším jazykům. Nedílnou součástí jeho činnosti je také jazykové poradenství a konzultační podpora pro veřejnost.

Významné výročí připomněla odborná konference, která se konala 8. 4. 2026 ve vile Lanna. Součástí oslav byla rovněž výstava „Kriticky ohrožené jevy našich nářečí“ a symbolický lexikografický dárek v podobě zveřejnění deseti nových hesel Akademického slovníku současné češtiny.

Velmi využívaným nástrojem je [Internetová jazyková příručka](#), která obsahuje více než 112 000 slovníkových hesel a bohatou výkladovou část. Představuje rychlého a spolehlivého pomocníka pro každého, kdo si neví rady s češtinou. Potřebujete-li najít správnou podobu slova nebo si ověřit jeho užití, stačí nahlédnout právě do Internetové jazykové příručky.

Jazykové poradenství a jazykové expertizy nejrozličnějším uživatelům češtiny poskytuje [jazyková poradna](#). Zajímavé dotazy uživatelů zveřejněné na webových stránkách určitě stojí za pozornost.

Zdroj: [Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky](#)

České stopy v zahraničí

Za železnou korunou a dalšími českými stopami v Itálii

V letošním školním roce jsme se v České škole Milán věnovali celoročnímu projektu Po stopách císaře Karla IV. Neváhali jsme si proto vybrat jako jednu z českých stop v Itálii korunovaci Karla IV. italským králem. Středem našeho zájmu se stal objekt – železná koruna, která sloužila ke korunovaci italských králů po řadu století. Během výpravné Karlovy korunovační cesty do Říma čekala panovníka před korunovací římským císařem ještě jedna korunovace – právě v Miláně, kde se na svátek Tří králů roku 1355 stal italským králem.

Vzácná železná koruna se dnes nachází nedaleko Milána, v katedrále sv. Jana Křtitele v Monze. V neděli 19. dubna jsme se vypravili do Monzy, abychom se mohli společně podívat na originál koruny, o které jsme si ve škole povídali a kterou si děti také vyrobily. Děti, které přišly na prohlídku,

už věděly, že železná koruna není ze železa, ale ze zlata. Korunu drží pohromadě domnělý železný prstenec, umístěný uvnitř, a proto se jí říká železná. Podle tradice byl tento prstenec vyroben z jednoho ze hřebů, kterým byl Ježíš Kristus přibit na kříž. Díky hřebu z Kristova kříže je koruna uctívána jako relikvie.

Traduje se, že ve 4. století svatá Helena tento hřeb našla a nechala vložit do koruny pro svého syna, císaře Konstantina Velikého. Korunu později získal papež Řehoř Veliký, který ji daroval langobardské královně Teodolindě z Monzy. V katedrále v Monze nechybí jako upomínka na tuto událost socha sedícího svatého Řehoře Velikého s korunou v ruce. Zlatnický klenot, jak je železná koruna označována, je však před zraky návštěvníků skryt. Skříňku střežící korunu nám otevřela až průvodkyně, která nás po skupinách zavedla do kaple královny Teodolindy. V kapli nás čekaly hned dva zážitky. Nejprve jsme si prohlédli nádherný cyklus nástěnných maleb přibližující život langobardské královny Teodolindy, který vznikl v 15. století. Potom jsme se zatajeným dechem sledovali otvírání skříňky a několik následujících minut patřilo prohlížení detailů a drahých kamenů zdobících korunu. Všimli jsme si, že koruna je poměrně malá. Záhadu nám objasnila průvodkyně slovy: „Je pravděpodobné, že není kompletní a místo šesti dílů, které vidíme dnes, původně železnou korunu tvořilo osm dílů.“ Kde se ale dnes tyto dva díly nachází zůstává opravdu záhadou.

Za další českou stopou v Itálii se vypravíme v září. Zavede nás na britský vojenský hřbitov v Miláně, kde jsou pohřbeni českoslovenští parašutisté štábní kapitán Rudolf Hrubec a poručík Bohuslav Nocar. Navážeme stopou věnovanou partyzánovi Oldřichu Dobrému, který padl 30. 7. 1944 v horské vesnici v oblasti Valle d'Aosta (Údolí Aosty).

V příštím školním roce půjdeme po stopě gastronomické. V centru Milána najdete dodnes vyhlášené lahůdkářství Peck (U Pecka), které vzniklo na konci 19. století díky Františku Peckovi z Prahy. Peck do Milána importoval pražskou šunku a dodával své lahůdky přímo královské rodině Savojských.

Zaujal nás také český ilustrátor Štěpán Zavřel (1932-1999), který založil v severní Itálii ilustrátorskou školu fungující dodnes. V místě jeho působení – Sarmade a Rugolo – v regionu Benátsko vznikla Nadace Štěpán Zavřel (Fondazione Stepan Zavrel) a muzeum. Rádi bychom našim žákům přiblížili jeho tvorbu ilustrací pro děti a uspořádali výtvarný workshop.

Hana Crotti Křenková, Česká škola Milán

Proč se učit (nejen) česky

Pejsek Balu v České škole bez hranic Mnichov

Už v deseti letech jsem se naplno věnovala sportovní kynologii, vycvičila mnoho psů a soutěžila po celém Československu. Získala jsem titul Svazarmovce roku, vyhrála Přebor České republiky ve služebním výcviku a nakonec se stala i trenérkou v kynologickém klubu. Nástupem na pedagogickou fakultu v Plzni jsem musela kynologii opustit a moji psi zůstali už jen jako domácí mazlíčci. Po studiích jsem učila na základní škole a po sametové revoluci jsem odešla do Německa, kde jsem znovu vystudovala učitelství. Do školy ani ke psům jsem se však na dlouhou dobu nevrátila.

Asi to tak osud chtěl – když se mi nečekaně naskytla příležitost krátkodobě zastoupit učitelku v 1. třídě České školy bez hranic v Mnichově, přijala jsem ji a už jsem zůstala. Po mnoha letech jsem se tak vrátila k práci, kterou jsem vždy milovala. Zároveň jsem v té době po dlouhé pauze získala znovu psiho

společníka – malého maltáčka jménem Balu. Náhoda tomu napomohla, že se moje dvě velké lásky – děti a psi – znovu spojily. Balu se stal naším školním psem a já začala dětem vyprávět jeho příběhy. Jednoho dne jsem je začala sepsávat. Nejprve česky, později německy. A tak vznikla moje první dětská kniha „Pejsek Balu a jeho štěněcí život“ (Der Hundejunge BALU und sein Welpenleben).

K mému obrovskému překvapení byla má prvotina nominována na Kranichsteiner Kinderliteratur-Stipendium 2026. Jde o prestižní ocenění pro začínající autory knih pro děti a mládež, které uděluje německá organizace Arbeitskreis Jugendliteratur pod záštitou Spolkového ministerstva školství. To znamená, že stát podporuje kvalitní literaturu pro děti a mládež a pomáhá mladým autorům, aby jejich knihy získaly větší pozornost. V literárním světě se toto stipendium často přirovnává k „literárnímu Oscaru“.

První čtenářkou mých rukopisů je Helenka Niederbrucker, která navštěvuje 4. třídu České školy bez hranic v Mnichově. Helenka je nejen výbornou lektorkou, ale i talentovanou překladatelkou. Již dvakrát zvítězila v překladatelské soutěži a obdržela cenu Tomáše Grulichy. Navíc v olympiádě v českém jazyce pro děti žijící v zahraničí obsadila výborné 4. místo. Touto cestou jí chci srdečně poděkovat za její podporu a cenné podněty.

Aktuálně jsem dokončila druhou knihu „Jak se pejsek Balu stal filmovou hvězdou“. Kniha se právě účastní knižního veletrhu v Lipsku a v budoucnu bude představena také na veletrzích ve Frankfurtu a Vídni a na týdenních Bücherschau v Mnichově a Stuttgartu. Současně se zapojí do tří prestižních literárních soutěží: Deutscher Kinderbuchpreis (Německá cena za dětskou knihu), Deutscher Jugend- und Literaturpreis (Německá cena za literaturu pro děti a mládež) a Korbinian-Paul-Maar-Preis. Doufám, že i druhá kniha bude mít úspěch, a v každém případě bude přinášet dětem radost. Několik výtisků věnuji dětským hospicům a nemocnicím, aby i děti v těžkých chvílích mohly zažít kouzlo příběhů Balu.

Neočekávám, že se stanu novou Astrid Lindgrenovou nebo J. K. Rowlingovou. Ke štěstí mi stačí, když moje knihy přinášejí dětem radost.

Martina Burri, Česká škola bez hranic Mnichov

Blahopřejeme k výročí

15 let České školy bez hranic Rhein-Main: komunita, která spojuje generace

V sobotu 9. 5. 2026 oslavila Česká škola bez hranic Rhein-Main ve Frankfurtu nad Mohanem 15 let své existence. Výročí připomnělo slavnostní zahradní setkání plné kultury, inspirace i společných vzpomínek. Program nabídl divadelní představení lidového loutkáře Jiřího Polehni, vernisáž fotografií Oldřicha Škáchy. Ve službách svobody i vystoupení mezinárodně uznávané mezzosopranistky Jolany Slavíkové.

Od založení školou prošlo téměř 500 žáků ve věku 18 měsíců až 15 let, dnes výuka probíhá v 11 výukových skupinách. Vedle pravidelné střední a sobotní výuky škola organizuje bohatý komunitní život. Mezi oblíbené aktivity patří nocování ve škole, společné tábory, kurzy tvoření, fotografování nebo technické workshopy se stavebnicemi Merkur, Kapla či práce s 3D tiskárnou, gravírovačkou či plotrem, které škola získala jako dary. Cílem doplňkových aktivit je podpora kreativity, přátelských vazeb v komunitě a upevňování identity bilingvních žáků.

Během své existence škola vybudovala bohatou krajskou knihovnu pro děti i dospělé. Letos byla ČŠBH RM navíc přizvána jako partner Frankfurtského knižního veletrhu, kde se bude podílet na doprovodném programu u příležitosti českého čestného hostování CZECHIA2026.

Dosavadní bohaté znalosti, zkušenosti i kontakty škola úročí v mezinárodním vzdělávacím online projektu Průvodce vícejazyčnou výchovou, který se od roku 2021 zaměřuje na šíření osvěty o bilingvní výchově a podporu rodin vychovávajících děti ve více jazycích. Prostřednictvím pravidelných webinářů, online kurzů a mezinárodního online kongresu – který se letos uskuteční již posedmé – přináší inspiraci rodičům i profesionálům po celém světě.

Blahopřání České škole Okénko

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze slavnostně 11. 5. 2026 vyhlásila výsledky **35. ročníku ankety Kniha dětského srdce – Cena Václava Františka Suka**. Čtenářská anketa, organizovaná pod záštitou ministra školství,

mládeže a tělovýchovy, má za cíl zjistit, které knihy jsou mezi dětskými čtenáři nejpopulárnější a podpořit čtenářství jako prostředek vzdělávání. V kategorii Kniha dětského srdce, ve které hlasovaly samy děti, se umístily knihy: Jan Tkáč, Ina Kreisingerová: Kroniky beskydských draků, Jeff Kinney: Deník malého poseroutky, J. K. Rowlingová: Harry Potter.

Nedílnou součástí Ceny F. V. Suka je oceňování počinů školních knihoven, které hrají velmi významnou roli při podpoře čtenářství. V letošním roce v kategorii krajských knihoven získala Česká škola Okénko z Londýna za festival české a slovenské literatury [OkénkoFEST](#).

Pozvánka

XVIII. konference českých škol v zahraničí

Letošní XVIII. mezinárodní konference českých škol v zahraničí pořádaná spolkem Česká škola bez hranic z.s. se uskuteční pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a dalších významných institucí – Senátu Parlamentu ČR, Ministerstva zahraničních věcí ČR, Památníku

národního písemnictví, Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského a Radio Prague International.

Program konference je k dispozici [zde](#).

V rámci konference budou předány ceny vítězům 8. ročníku olympiády v českém jazyce, kterou realizoval spolek Česká škola bez hranic z. s. pro žáky v zahraničí. Tématem soutěžního zadání se stal život a odkaz významného českého podnikatele Tomáše Bati.

Těšíme se na setkání u příležitosti zahájení výstavy „České školy v zahraničí“ a přejeme všem učitelům i žákům českých škol v zahraničí krásné letní prázdniny plné nových zážitků nejen s češtinou.

Redakce:

Odbor předškolního a základního vzdělávání, oddělení organizace předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání: Svatopluk Pohořelý, Michaela Burdková, Olga Jůnová

Kontakt: michaela.burdkova@msmt.gov.cz